

SLT handlingsplan 2025-2028

Vedtatt i kommunestyret 04.11.25

Moss
kommune

Innhold

Forord og innledning	3
Tiltaksoversikt	5
Innsatsområder og tiltak	6
1: Universell rus- og kriminalitetsforebygging- bevisstgjøring og tidlig innsats	6
2: Konflikter, vold og seksuelle overgrep – kunnskap, avdekking og oppfølging	7
3: Hindre rekruttering av barn og ungdom til kriminalitet	8
4: Sikre informasjon, kunnskapsutvikling og kunnskapsoverføring	10
Slik jobber vi	11
SLT-modellen	11
Mål og målgruppe	11
Forebygging på tre nivåer	12
Taushetsplikten	12
Kilder og oversikt over vedlegg	13

Forord og innledning

I Moss skal alle bli inkludert og oppleve tilhørighet, trygghet og mestring. For barn og ungdom skal Moss være et trygt sted å vokse opp, med gode oppvekstvilkår (Kommuneplanens samfunnsdel-Moss 2030).

SLT- modellen

I Moss samarbeider kommunen og politiet systematisk om rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak gjennom SLT-modellen. SLT står for samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak. Fokuset i denne handlingsplanen er videreutvikling av det rus- og kriminalitetsforebyggende samarbeidet mellom kommunale enheter, politi og andre statlige og fylkeskommunale organer, samt frivillige organisasjoner og lokalt næringsliv gjennom SLT-modellen. En av SLT-modellens styrker er det tverrfaglige, systematiske arbeidet over tid, samt at alle tiltak bygger på en kombinasjon av forskning, statistikk om ungdom i Moss, og fagkunnskapen som ligger ute i alle virksomheter som jobber med barn og ungdom. Resultater fra ny Ungdataundersøkelse kommer i løpet av våren 2025 og SLT-nettverket vil da få anledning til å justere prioriteringen av tiltak etter ny innsikt og oppdaterte tall. Slik kan vi omsette kunnskapen vi har om ungdom, rus og kriminalitet til målrettede tiltak og systemer for å følge opp barn og unge.

SLT handlingsplan - verktøy for prioriteringer

SLT handlingsplan skal brukes som verktøy for prioriteringer av tiltak for barn og unge i Moss. SLT-nettverket har identifisert utfordringsområder og satt opp innsatsområder med tiltak som skal møte utfordringene. SLT-nettverket i Moss består av representanter fra skole, politiet, barnevern, boliger for enslige, mindreårige flyktninger, kultur, nav, forebyggende helse, rus og psykisk helse, fylkeskommunen og de videregående skolene, samt at frivillige organisasjoner og næringslivet trekkes inn i saker ved behov.

Inkludering og mangfold gjennom skole, fritid og jobb er «grunnfjellet» for alt SLT-arbeid. Selv om de fleste barn og ungdom har det bra i Moss må vi følge opp og samarbeide om målrettede tiltak for barn og unge som havner utenfor (Ungdata 2022). SLT- arbeidet vil derfor ha hovedfokus på målrettet innsats mot grupper og individer som står i fare for å begå kriminalitet og sette inn tiltak mot risikofaktorene som kan forårsake rus og kriminalitet.

Politiets statistikk og SLT-nettverkets fagkunnskap viser at unge lovbrøyttere blir yngre, den registrerte ungdomskriminaliteten øker og blir mer alvorlig (Øst politidistrikt 2024). Videre viser politiets statistikker at unge som blir utsatt for kriminalitet står i fare for å selv begå kriminalitet. Ungdom som begår voldskriminalitet har ofte selv vært utsatt for vold i nære relasjoner eller seksuelle overgrep (Øst politidistrikt 2024). Vi ser også tilfeller av unge som blir utnyttet til kriminalitet, og unge som motiveres av å tjene penger og føle tilhørighet (RVTS Øst 2024). Videre ser SLT-nettverket utfordringer som går på økt tilgjengelighet til ulovlige rusmidler, tidlig alkoholdebut som øker sjansene for senere skadelig bruk av både lovlige og ulovlige rusmidler, hull i tiltakskjeden for unge i aktiv rus som ikke er motivert for hjelp, tilfeller av ungdom med liten tillit til etablerte hjelpetiltak, barnefattigdom og utfordrende familiedynamikk.

Planen består av tiltak som flere tjenester samarbeider om. Tiltak som en enkelttjeneste driver eller tiltak som i hovedsak drives av frivillige listes opp i eget vedlegg.

Handlingsplanen gjelder for perioden 2025 til 2028, og skal rulleres og evalueres årlig i politirådet. SLT koordineringsgruppe skal gjennom handlingsplanens periode utvikle indikatorer og årlig måle om tiltakene har ønsket effekt.

Handlingsplan for SLT er i tråd med overordnende føringer (se vedlegg).

Tiltaksoversikt

SLT-nettverket har identifisert utfordringsområder og satt opp innsatsområder med tiltak som skal møte utfordringene. Se «innsatsområder og tiltak» under, samt vedlegg «tiltaksoversikt med ansvar og beskrivelse» for nærmere beskrivelse av innhold, forankring og hvem som samarbeider om tiltaket.

Innsatsområde 1: Universell rus- og kriminalitetsforebygging

Tiltak:

- 1: Universell rusforebygging – bevisstgjøring av ungdom, foresatte og ansatte i tjenestene
- 2: Inkluderende russetid
- 3: Utvikle modell for dialog med tros- og livssynssamfunnene i Moss
- 4: Trygghetsvandring

Innsatsområde 2: Konflikter, vold og seksuelle overgrep – kunnskap, avdekking og oppfølging

Tiltak:

- 5: Utvikle tiltak for barn og unge utsatt for vold
- 6: Utvikle tiltak for barn og unge som utøver vold

Innsatsområde 3: Hindre rekruttering av barn og ungdom til kriminalitet

Tiltak:

- 7: Tverrfaglig samarbeid i SLT nettverk rundt aktuelle risikogrupper
- 8: Utvikle tiltak med oppsøkende ungdomsarbeid/Utekontakt
- 9: Sommerjobbtiltaket
- 10: SLT-koordinert møte
- 11: Utvikle helhetlig system for oppfølging av enkeltungdom ved bekymring rus
- 12: Rådgivende enhet for russaker (RER)
- 13: Samordnet innsats mot forebygging av radikaliserings (veileder, rutine og tiltakskort)

Innsatsområde 4: Sikre informasjon, kunnskapsutvikling og kunnskapsoverføring

Tiltak:

- 14: Politiråd
- 15: SLT Koordineringsgruppe
- 16: SLT Utøvergruppe
- 17: SLT Store nettverk
- 18: Kunnskapsdeling inn og ut av egen virksomhet – sikre informasjonsflyt
- 19: SLT- fagdag for utvidet nettverk

Innsatsområder og tiltak

Tiltaksoversikten inneholder oversikt over tverrfaglige samarbeidstiltak og er et verktøy for prioritering av rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak i Moss for perioden 2025- 2028.

Oversikten inneholder universelt forebyggende tiltak, tiltak for ungdom i risikozonen, samt tiltak for ungdom som har brutt loven, for å forebygge ny kriminalitet. I tillegg inneholder oversikten tiltak rettet mot selve samarbeidsformen. Oversikten inneholder fire innsatsområder, basert på utfordringer avdekket gjennom resultater fra tidligere Ungdataundersøkelser for Moss, SLT-nettverkets anbefalinger, forskning og erfaringer fra feltet. De fire innsatsområdene inneholder 19 tiltak, hvorav fem er nye tiltak.

Innsatsområder 2025- 2028

- **1: Universell rus- og kriminalitetsforebygging- bevisstgjøring og tidlig innsats**
- **2: Konflikter, vold og seksuelle overgrep – kunnskap, avdekking og oppfølging**
- **3: Hindre rekruttering av barn og unge til kriminalitet**
- **4: Sikre informasjon, kunnskapsutvikling og kunnskapsoverføring**

1: Universell rus- og kriminalitetsforebygging - bevisstgjøring og tidlig innsats

Universell rus- og kriminalitetsforebygging for målgruppene ungdom, deres foreldre og de som jobber med ungdom. Ved å nå ut til alle elever på ungdomstrinn vil man treffe flere i risikogruppen enn om man kun skulle hatt tiltak rettet mot individer med høy risiko for å utvikle rusproblematikk, det såkalte «forebyggingsparadokset» (HDIR 2023). Moss har høye tall på rusbruk, samtidig som ungdom svarte i Ungdataundersøkelsen at de heller lytter til sine foreldre enn til jevnaldrende i synet på rus (Ungdata 2022). Videre er det viktig med et mangfoldsperspektiv i det rus- og kriminalitetsforebyggende arbeidet: at de som jobber med ungdom har kunnskap om risiko- og beskyttelsesfaktorer, og er rustet til å møte variasjonen blant unge (HDIR 2024).

Viktige prinsipper innenfor dette innsatsområdet er tidlig innsats med inkluderende og trygge omsorgs- og læringsmiljø for alle barn og unge, samt skape varig endring.

Utfordringene

- Tidlig eksponering for både lovlige og ulovlige rusmidler.
- Ulovlige rusmidler er svært tilgjengelig.
- Tidlig alkoholdebut øker sjansen for senere skadelig bruk av lovlige og ulovlige rusmidler, samt øker risikoen for å bli utsatt for vold og seksuelle overgrep.
- Mangel på tiltak for ungdom i aktiv rus som ikke selv ser rusen som et problem.

Mål: hit vil vi

- Barn og unge i Moss føler mestring, mening og tilhørighet på lovlige arenaer.
- Barn og unge i Moss har kunnskap om rus og utsetter alkoholdebuten.
- Foresatte og de som jobber med ungdom har kunnskap om rus- og kriminalitetsforebygging.

- Vi har et mangfoldsperspektiv i det rus- og kriminalitetsforebyggende arbeidet, kunnskap om risiko- og beskyttelsesfaktorer, og er rustet til å møte variasjonen blant unge.

Slik kommer vi dit

- Utsette alkoholdebuten hos ungdom.
- Gi ungdom kunnskap om hvor hente kunnskapsbasert info om rus (kildekritikk).
- Bevisstgjøre og øke ruskunnskapen hos målgruppene.

Tiltak

- **Universell rusforebygging – bevisstgjøring av ungdom, foresatte og ansatte i tjenestene**
 - Ungdom/ Elever: Utsett! elevversjon, rusforebyggende undervisning på ungdomstrinn v. forebyggende ruskonsulent.
 - Foresatte: Utsett!- samarbeid skole, skolehelsetjenesten og politi. Synliggjøre lavterskeltiltak ved bekymring for rus. Veileder for foreldre: [Snakk om rus](#): laget av forebyggende helse, skolene, politiet, barnevernet.
 - Ansatte: øke ruskompetansen, bruke [veileder for rusforebyggende arbeid med rutiner for bekymring](#), gjøre veileder kjent for alle ansatte i ungdomsskolene årlig. Leder i den enkelte tjeneste har ansvar for at ansatte får oppdatert kunnskap om rus- og ungdomskriminalitet.
 - Samarbeid om rusforebyggende tema i overgang grunnskole og vgs via store nettverk.
- **Inkluderende rusetid**

Samarbeid om universell- rus og kriminalitetsforebygging på tvers av kommune, fylkeskommune (vgs), russestyret og politiet. Flere samarbeidspartnere inkluderes ved behov. Legge til rette for en trygg og inkluderende avgangsmarkering/rusetid, forebygge uønskede hendelser, samt forebyggende innsats i ungdomsskolene.
- **Dialog med tros- og livssynssamfunnene i Moss**

Det skal utvikles en modell for felles dialog mellom kommunen, politiet og trossamfunn. Det skal vurderes om arbeidet kan formes i samarbeid med Dialogforum Østfold. Eksempler på innhold i tiltaket kan inkludere felles møte med ledere for trossamfunn, samt dialogdager i skolene.
- **Trygghetsvandring**

Aktuelle ressurspersoner fra kommunen, politiet og frivillige går en felles runde i et utvalgt område og diskuterer utfordringer rundt trygghet og trivsel i lokalmiljøet. Målet er å sammen undersøke de fysiske omgivelsene i et område med tanke på å forebygge kriminalitet, samt øke opplevd trygghet for ungdom i utvalgte områder.

2: Konflikter, vold og seksuelle overgrep – kunnskap, avdekking og oppfølging

Området vold og voldsforebygging er beskrevet i en rekke kommunale planer. Barn og unge som utsettes for vold som barn har større sannsynlighet for å selv begå volds- og kriminelle handlinger som ungdom (Øst politidistrikt 2024). Vi vet at Moss og Østfold har høy forekomst av anmeldte

voldssaker (FHI 2025). Ansatte i tjenestene melder om at familiedynamikk påvirker barn og unges psykiske helse. Vi må derfor se tiltak i slt handlingsplan i sammenheng med planer innenfor barnehage, skoler, barnevern, samt handlingsplan for å forebygge vold i nære relasjoner: Uten vold.

I slt handlingsplan er området avgrenset til voldsforebygging for slt-målgruppen 10-25 år. Hovedfokus er på utfordringer og tiltak for unge som blir utsatt for vold og unge som begår voldshandlinger mot jevnaldrende. Voldsforebygging inngår i grunnskolens ordinære arbeid og er lagt inn i deres årshjul. SLT handlingsplan inneholder tiltak mot voldsutsatte og voldsutøver.

Utfordringene:

- Av de unge som opplever vold (i nære relasjoner eller fra jevnaldrende) er det få som sier ifra.
- Ungdom utsatt for vold og kriminalitet har større sannsynlighet for å selv begå kriminalitet.
- Barn under 15 år som begår ran og grov vold mot jevnaldrende har ofte selv opplevd vold.

Mål: Hit vil vi:

- Barn og unge har kunnskap om vold slik at flere saker kan avdekkes og følges opp.
- Vi har et system for forebygging, samordnet hjelp og oppfølging både for voldsutsatt og voldsutøver.

Slik kommer vi dit:

- Videre satsing på kunnskap om forebygging av vold i nære relasjoner i skolens ordinære arbeid.
- Vi kartlegger og får på plass tiltak både for voldsutsatt og voldsutøver.

Tiltak

- Utvikle tiltak for ungdom utsatt for vold
- Utvikle tiltak for ungdom som utøver vold

3: Hindre rekruttering av barn og ungdom til kriminalitet

Vi har kjennskap til at barn og unge i Moss rekrutteres til kriminalitet. Viktige prinsipper for det forebyggende arbeidet er i denne sammenheng å ha tiltak som kan skape varig endring, ha koordinerte og sammenhengende tjenester, samt mangfoldige kultur, aktivitets- og idrettstilbud hvor alle kan delta.

Kommunen gjennomførte prosjekt Oppvekstreform i 2022-24. Prosjektets innsiktsfase synliggjorde at kommunen har mangler i tiltaksporteføljen, særlig rettet mot unge med høy risiko for å falle utenfor. I denne forbindelse kartla kommunen ungdom som oppholder seg i områder der det foregår kjøp og salg av narkotika. Her kom det frem at det er behov for "brobyggere" mellom ungdom med liten tillit til systemet og alle tiltak som finnes. Med «systemet» mener vi her det etablerte hjelpeapparatet for barn og ungdom, som for eksempel helsetjenester, skoler, barnevern mm.

Målet er å sørge for riktig hjelp til riktig tid til målgruppen, samt sikre bredde og helhet til målgruppa og deres pårørende.

Utfordringene:

- Utenforskap og sosioøkonomiske forhold kan være grobunn for rekruttering til kriminalitet og rus.
- Barn som blir utnyttet til kriminalitet av eldre ungdom, der motivasjonen er å tjene raske penger, og tilhørighet til et fellesskap.
- Stadig yngre ungdom rekrutteres til kriminalitet: Flere saker med gjerningsperson under kriminell lavalder (15 år) henlegges hos politiet.
- Kjøp og salg av narkotika, men lite voksen-tilstedeværelse i bybildet kveld og helg.
- Hull i tiltakskjeden for unge i aktiv rus som ikke er motivert for hjelp.
- Ungdom utenfor aktivitet og deltakelse.
- Ungdom med liten tillit til etablerte hjelpetiltak.
- Barnefattigdom og utfordrende familiedynamikk.

Mål: hit vil vi:

- Helhetlig system for oppfølging og tiltak som virker for barn og unge som står i fare for å begå kriminalitet: laget rundt barnet: tjenestene og hjemmet.
- Hindre rekruttering av barn og ungdom til kriminalitet: fokus på aldergruppe 10-15 år.
- Forebygge at ungdom som står i fare for å begå kriminalitet utvikler en kriminell løpebane: fokus på 15-18 år.
- Forebygge ny kriminalitet hos ungdom som begår gjentatt kriminalitet.
- Vi har et sammenhengende og helhetlig system fra lavterskel til vedtaksbaserte tiltak for ungdom som sliter med rus.
- Sørge for riktig hjelp til riktig tid til målgruppen. Sikre bredde og helhet til målgruppa og deres pårørende.

Slik kommer vi dit:

- Koordinerte og samordnede tjenester rundt enkeltungdom.
- Alle i laget rundt barnet tar ansvar for forebygging og oppfølging.

Tiltak:

- Tverrfaglig samarbeid i SLT nettverk rundt aktuelle risikogrupper
- Utvikle tiltak med oppsøkende ungdomsarbeid/Utekontakt
- Sommerjobbtiltaket
- SLT-koordinert møte
- Utvikle helhetlig system for oppfølging av enkeltungdom ved bekymring rus
- Rådgivende enhet for russaker (RER)

- Samordnet innsats mot forebygging av radikaliserings: veileder ved bekymring, rutine og tiltakskort

4: Sikre informasjon, kunnskapsutvikling og kunnskapsoverføring

For at SLT-modellen skal sikre samordning av rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak er det viktig å sikre at selve samarbeidsformen fungerer optimalt.

Utfordringene:

- Mange utfordringer og stor saksmengde kan gjøre det vanskelig å prioritere tverrfaglig samarbeid på det rus- og kriminalitetsforebyggende feltet.

Mål: hit vil vi:

- Vi samarbeider godt om utfordringene rundt rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak for barn og unge 10-25 år.
- Vi har eierskap til innsatsområder og tiltak og deler kunnskapen inn og ut av egen tjeneste.
- Vi har kontinuitet i arbeidet og prioriterer arbeidet høyt.

Slik kommer vi dit:

- SLT som fast tema på interne møter
- Ledernivå myndiggjør utøvende nivå
- Alle prioriterer oppmøte i slt-nettverkets faste møtestruktur
- Alle fremsnakker hverandre og har lav terskel for samarbeid mellom møtene

Tiltak:

- Politiråd
- SLT Koordineringsgruppe
- SLT Utøvergruppe
- SLT Store nettverk
- Kunnskapsdeling inn og ut av egen virksomhet – sikre informasjonsflyt
- SLT- fagdag for utvidet nettverk

Slik jobber vi

SLT-modellen:

SLT står for *Samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak*.

SLT- modellen sikrer kommunikasjon på tvers av nivåer og tjenester i det kriminalitetsforebyggende arbeidet. Rus- og kriminalitetsforebygging handler om å satse systematisk på å unngå kriminalitet i stedet for å reparere i ettertid. Det handler om å analysere hvor og hvordan problematisk atferd og kriminalitet oppstår, for deretter å sett inn konkrete tiltak rettet mot årsakene (Konfliktrådet: SLT håndboken). SLT-modellen er i Moss kommune består av tre nivåer: politiråd (styrende nivå), koordinerende nivå og utøvende nivå, med slt-koordinator som bindeledd på tvers av nivåer og faggrupper. (For nærmere beskrivelse av organisering, se vedlegg: Mandat SLT).

Politiråd	Koordineringsgruppe	Utvøergruppe	Store nettverk
Kommunedirektør	Politiet: Nærpolitisjef	Politiet: leder forebyggende avsnitt/politikontakt	Mellomtrinnet: rektor/avd.leder utvalgte skoler
Ordfører	Barnevernet: leder	Barnevernet: mottaksavdelingen	Ungdomsskoler: rektor/avd.leder
Varaordfører	Kultur, aktivitet og mestring: enhetsleder	Skole: elevlos	VGS: ass. rektor
Direktør kultur, oppvekst og aktivitet	Barnevern, bolig og inkludering: enhetsleder	Skolehelsetjenesten: forebyggende ruskonsulent og helsesykepleier	Privatskolene: 5. trinn-VGS
Direktør helse og mestring	Skole: enhetsleder	NAV: veileder i vgs	Skoleeieravdelingen: rådgiver
Direktør plan, miljø og teknikk	NAV: fagleder Ung	Familieteam: familieterapeut	Familieteam: familieterapeut
Beredskapskoordinator Moss kommune	Forebyggende helse: virksomhetsleder	Avd. Samskaping (fritidsklubbene): koordinator	Politiet: forebyggende avsnitt
Politiet: Tjenesteenhetsleder	Helse og mestring: virksomhetsleder Mossehjelpe	Botiltak EMF (enslige mindreårige flyktninger): leder/fagkoordinator	Skolehelsetjenesten: forebyggende ruskonsulent
Politiet: Nærpolitisjef	Viken fylkeskommune: videregående skole	Viken fylkeskommune: Oppfølgingstjenesten faglig leder region Moss	Oppfølgingstjenesten: OT-rådgiver
Politiet: Politikontakt	SLT-koordinator	Helse og mestring: avd. rus og psykisk helse	SLT-koordinator
Andre fra politiet ved behov		Moss kirke: diakon	
SLT-koordinator		Møteplass for ungdom: tiltakskoordinator	
		SLT-koordinator	

Mål og målgruppe

Målgruppen for SLT-arbeidet i Moss kommune er barn og ungdom 10-25 år.

Hovedmålet er å forebygge rus og kriminalitet ved å legge til rette for gode oppvekstvilkår, identifisere problemområder og sette inn målrettede tiltak for å forebygge risikofaktorer for rus og kriminalitet. Videre er målet å legge til rette for samordning av tjenester slik at rus- og

kriminalitetsforebyggende tiltak for ungdom blir samkjørt og målrettet, samt å gi veiledning basert på identifiserte risikoområder, slik at ungdom kan ta informerte valg.

Forebygging på tre nivåer

Vi deler forebygging inn i tre ulike nivåer eller innsatsområder, for å forklare hvem de ulike tiltakene retter seg mot:

- Universell forebygging - retter seg mot hele befolkningen
- Selektiv forebygging - retter seg mot utvalgte grupper
- Indikativ forebygging - retter seg mot enkeltpersoner

Videre kan nivåene knyttes til innsatsområdene byggende-, forebyggende og rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak, som også bidrar til å definere hvilken type forebygging vi snakker om:

- Byggende: brede samfunnsbyggende tiltak, rettet mot alle som vokser opp. For eksempel gode oppvekstvilkår
- Forebyggende: generell forebyggende virksomhet: svekke en definert risiko
- Rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak: i større grad målrettet mot situasjoner og miljøer som er særlig utsatte

I Moss kommune ser vi på byggende tiltak som grunnfjellet for videre forebygging, selv om dette ikke er SLT-arbeidets hovedområde. I Moss kommunes SLT-arbeid er hovedfokus på selektiv og indikativ rus- og kriminalitetsforebygging, der vi skal sette inn tiltak basert på identifiserte risikofaktorer i ungdomsmiljøene. Her skiller SLT-arbeidet seg ut fra andre tverrfaglige grupper i kommunen, og slik kan vi best mulig utnytte samarbeidet og ressursene i SLT koordineringsgruppe og utøvergruppe.

Taushetsplikten

I SLT-nettverket hvor ulike faggrupper deltar, vil man oppleve at taushetsplikten ikke praktiseres likt, og slik skal det være. Helsepersonell har den strengeste og mest absolutte taushetsplikten, mens for eksempel barnevern og sosialtjeneste har noen flere unntak lovverket. Politiet er den etat som har flest unntak fra taushetsplikten i sitt lovverk. Det anbefales derfor at taushetsplikten diskuteres i nettverket, slik at nettverket har en felles forståelse av hvilken informasjon som kan deles av de ulike faggruppene. På denne måten kan man unngå misforståelser og sikre et godt samarbeid, til tross for de ulike mulighetene til å dele opplysninger (SLT håndbok).

Enkelt sagt kan du ta imot hvilken informasjon du vil, mens det du må passe på er hvilken informasjon du gir ifra deg. Du må selv vurdere hvilke opplysninger du kan dele i det tverrfaglige samarbeidet ut ifra lovverket som regulerer ditt fagfelt. Når det er diskusjon om taushetsplikt er det viktig å huske Barnekonvensjonens krav om at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger som berører barn (artikkel 3.1). Se vedlegg for utdyping av taushetsplikten og lovverk.

Kilder og oversikt over vedlegg

For kommunens overordnede planer: se vedlegg «overordnede føringer og historikk».

Vedlegg

- Vedlegg 1: SLT tiltaksoversikt med ansvar og beskrivelse. Her finner du utfyllende informasjon om innsatsområdene, organisering, ansvar, finansiering og innhold i tiltakene.
- Vedlegg 2: Mandat SLT 2025
- Vedlegg 3: Andre forebyggende tiltak
- Vedlegg 4: Overordnede føringer og historikk
- Vedlegg 5: Taushetsplikten

Kilder

- Konfliktrådet 2021: SLT håndboken: [SLT-handboken-juni-2021.pdf](#)
- RVTS Øst 2024: [Ungdom utnyttet til kriminalitet \(PDF\) – 1. jan. 2025 – RVTS Øst](#)
- Ungdata 2022: [Ungdata 2022 - nøkkeltallsrapport for ungdomstrinnet i Moss - Hovedportal](#)
- Øst politidistrikt 2024: [Kriminalitetsutviklingen i Øst politidistrikt 2024 - Politiet.no](#) (last ned rapport nederst på siden)
- Helsedirektoratet (HDIR) 2023: [Lokale folkehelseiltak – veiviser for kommunen: Prinsipper for tiltaksutforming - Helsedirektoratet](#)
- Folkehelseinstituttet (FHI) 2025: Kommunehelse statistikkbank: [Kommunehelse](#)
- Kommuneplanens samfunnsdel- Moss 2030: [Kommunens overordnede planer - Hovedportal](#)
- Veileder til foresatte i ungdomsskolene: [Snakk om rus - veileder for foresatte - Hovedportal](#)
- Veileder i rusforebyggende arbeid Mosseskolen: [Rusforebyggende arbeid ved skolene - Hovedportal](#)
- HDIR 2024: [Tverrsektorielt rusforebyggende arbeid blant barn og unge - Helsedirektoratet](#)